

ΘΑΝΟΣ
ΚΟΝΔΥΛΗΣ

Μια ζωή, ένα φιλί

ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Μια ζωή, ένα φιλί**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Θάνος Κονδύλης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουριδά
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνια Λαδοπούλου

© Θάνος Κονδύλης, 2014
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Mohamad Itani/Plainpicture
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2014

Πρώτη έκδοση: Σεπτέμβριος 2014, 8,000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-0806-4

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοαντίτυπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοίου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

© Θάνος Κονδύλης, 2014
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2014

ΘΑΝΟΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ

Μια ζωή,
ένα φιλί

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ
ΤΟΥ ΘΑΝΟΥ ΚΟΝΔΥΛΗ

- Ο πέμπτος ιππότης, 2006*
Έγκλημα στην αρχαία Ολυμπία, 2007
Τα μάτια του δράκοντα, 2008
Έρωτας δολοφόνος, 2009
Η αρχόντισσα της Σμύρνης, 2010
Ένας παράδεισος τα μάτια σου, 2011
Η τελευταία αυτοκράτειρα του Βυζαντίου, 2012
Τα γαλάζια φτερά του έρωτα, 2013

*Αυτό το βιβλίο αφιερώνεται στις γυναίκες
που άδικα υπέστησαν βία για χάρη
του έρωτα, της αγάπης και της ευτυχίας*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Αγαπημένες μου φίλες και αγαπητοί φίλοι, σας καλωσορίζω στο καινούργιο μου βιβλίο. Αφορμή για τη συγγραφή του αποτέλεσε μια πληροφορία που πήρα τυχαία από φιλικό μου ζευγάρι. Αφορούσε τον ανηλεή ξυλοδαρμό γνωστής κυρίας των βορείων προαστίων από τον επώνυμο και εύπορο σύζυγό της, γεγονός που είχε περάσει και στις εφημερίδες πριν από χρόνια.

Ομολογώ ότι άκουσα πράγματα απίστευτα κι έτσι αποφάσισα να ψάξω το θέμα. Ξεκίνησα από το διαδίκτυο και μετά, επί δύο και πλέον μήνες, ερεύνησα ενδελεχώς τον Τύπο της εποχής. Καθώς περνούσαν οι μέρες παραδόξως επιβεβαίωνα τις πληροφορίες μου. Μάλιστα διαπίστωνα ότι πολλά είχαν –εντελώς τυχαία;– «κοπεί» από τα ρεπορτάζ! Συγκλονισμένος, σε κάποια επόμενη συνάντησή μας, δήλωσα στους φίλους μου ότι αποφάσισα να γράψω κάτι με σεβασμό στα πραγματικά γεγονότα και διακριτικότητα απέναντι στους πρωταγωνιστές. Έτσι προέκυψε αυτό το μυθιστόρημα που είναι βασισμένο σε πραγματικά πρόσωπα και καταστάσεις.

Θέμα του βιβλίου δεν είναι ο συγκεκριμένος ειδηχθής

δράστης ή το άτυχο θύμα του, αλλά γενικότερα το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας· ιδιαίτερα δε της βίας προς τις γυναίκες. Ρώτησα και ψυχολόγους, για να ενημερωθώ καλύτερα. Τι έμαθα; Η ενδοοικογενειακή βία είναι υπαρκτή και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό. Απλώς δεν τη βλέπουμε ή, πολλές φορές, επιλέγουμε να μην τη βλέπουμε και να μη μιλάμε γι' αυτήν.

Φίλες και φίλοι, τούτο το βιβλίο είναι η στάση μου απέναντι σ' αυτό το εκφυλιστικό φαινόμενο που τρώει τα σπλάχνα της ελληνικής οικογένειας. Είναι η κριτική μου, είναι η προσωπική καταγγελία μου, είναι το προσωπικό μου ΟΧΙ, είναι το δικό μου ΜΕΧΡΙ ΕΔΩ! Διάλεξα αυτό τον τρόπο για να διαμαρτυρηθώ, να φωνάξω και να συμπαρασταθώ σε κάθε πονεμένη γυναίκα που σήμερα –τώρα!– υφίσταται αυτή την άδικη και από κάθε άποψη αδικαιολόγητη βία.

Σχεδόν έναν χρόνο χρειάστηκα για να ολοκληρώσω αυτό το μυθιστόρημα, το οποίο έγραφα με πόνο ψυχής. Αυτή την περίοδο άκουσα και διάβασα δεκάδες ιστορίες απίστευτης βίας που υπέστησαν γυναίκες από τους συζύγους τους. Κατάλαβα ένα πράγμα: Η ενδοοικογενειακή βία είναι ένα φαινόμενο που διαπερνάει κάθε κοινωνική ή οικονομική τάξη, είναι πάνω από την πολιτική, τη μόρφωση, τη θρησκεία ή το χρήμα.

Εύλογα θα αναρωτηθεί κανείς: Υπάρχει διέξοδος; Μόνο μία, κατά τη γνώμη μου. Είναι η αγάπη, ο έρωτας και ο σεβασμός προς τον/τη σύντροφό μας. Πιστεύω ακράδαντα ότι αυτά τα τρία συστατικά στοιχεία των διαπροσωπικών σχέσεων αλλάζουν συθέμελα όχι μόνο ανθρώπους αλλά και κοινωνίες ολόκληρες, αρκεί οι άνθρωποι να είναι ειλικρινείς απέναντι στους εαυτούς τους και στους άλλους.

Καλή ανάγνωση.

1

Ποιος μπορεί να καταδικάσει τον έρωτα; Ποιος μπορεί να καταδικάσει τη ζωή; Ποιος μπορεί να καταδικάσει την ίδια την ευτυχία; Μα ο έρωτας είναι ευτυχία. Είναι ποτέ δυνατόν να υπάρξει ευτυχία χωρίς έρωτα; Ή έχετε δει ερωτευμένους να είναι δυστυχημένοι; Σκεφτείτε... Αυτά τα δυο δεν αναζητά κάθε άνθρωπος στη ζωή του; Μια ζωή που όταν θα φτάσεις στο τέλος της και θα την ξανασκεφτείς θα πεις: Ναι, έζησα!

Λοιπόν, κι εγώ που τα βρήκα όλα αυτά, γιατί τώρα θα πρέπει να υποχωρήσω; Όλοι γύρω μου λένε: *Θάλεια, κάνε πίσω. Έχεις στα χέρια σου ό,τι ποτέ θέλησες· μια πολιτική καριέρα βουλευτού σε σημαντικό κόμμα, έναν πλούσιο άντρα, δυο παιδιά και, το κυριότερο, όλα τα υλικά αγαθά του κόσμου. Τι θες με αυτό τον... Ξαναγύρισε πίσω στη ζωή σου.*

Στη ζωή μου... Ποια ζωή; Όλα αυτά τα είκοσι και πλέον χρόνια που πέρασα με τον άντρα μου, τον ζάμπλουτο μεγαλοβιομήχανο Αλέξη Καραδήμα, ήταν ζωή χωρίς τα δύο ουσιώδη: τον έρωτα και την ευτυχία. Όταν όμως γνώρισα τον Ερμή ένιωσα όλο μου το είναι να συγκλονίζεται. Αληθινά δε χρειάζεται τίποτα περισσότερο, σας λέω, από μια σπίθα φω-

τιάς για να καεί ένα σπίτι, αλλά μόνο μια ματιά αρκεί για να καούν δυο καρδιές· εννοώ να καταλάβουν ότι η μια είναι πλασμένη για την άλλη.

Τον κοιτάζω και τώρα που κοιμάται ανάλαφρα σαν μωρό εκεί, στο κρεβάτι μας. Χαμογελώ. Ναι, αυτός είναι. Σχεδόν δεν αμφέβαλλα ποτέ από τότε που βρεθήκαμε για πρώτη φορά. Και πιο πολύ από τότε που γίναμε ένα και δώσαμε την υπόσχεση να το πάμε ως το τέλος. Αυτός ο άγγελος είναι δικός μου. Μόνο δικός μου! Αυτός, από την πρώτη στιγμή που με φλέρταρε, μου χάρισε τη ζωή, την ευτυχία, τον έρωτα. Και, το σπουδαιότερο, δε ζήτησε τίποτα για αντάλλαγμα. Τίποτα! Αν δεν είναι αυτό αγάπη κι έρωτας μαζί, τότε τι είναι;

Με πλημμύρισε με μια αγάπη που φαντάζομαι πως λίγες γυναίκες έχουν ζήσει –σίγουρα καμιά γνωστή μου από την υψηλή αθηναϊκή κοινωνία στην οποία έχω περάσει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής μου– και που πολλές θα ήθελαν να νιώσουν. Μερικές με ζηλεύουν, το ξέρω. Μου το έχουν δείξει πολλές φορές άλλωστε. Κι αυτό είναι η μεγαλύτερη απόδειξη για όσα σας λέω: Αυτός ο άντρας είναι η ίδια μου η ζωή, η ευτυχία προσωποποιημένη. Γιατί κανείς ποτέ δε ζήλεψε την κακομοιριά και τη δυστυχία, παρά μόνο την ευτυχία του διπλανού του.

Καλέ μου Ερμή, αν δεν είχα και σένα, αγάπη μου, Ερμή μου... αν δεν είχα και σένα...

Είμαι μαζί του σ' αυτό το όμορφο ξενοδοχείο στη Σαντορίνη. Γυρίζω στο παράθυρο, κοιτάζω έξω, πέρα μακριά. Αναστενάζω. Από μέσα μου βγαίνει όλος ο πόνος με μια ανάσα. Αχ... Ξέρω ότι σήμερα πρέπει... ναι, πρέπει να το κάνω. Σίγουρα μπορώ να τον πάρω και να φύγουμε, να εξα-

φανιστούμε. Το έχουμε ξανακάνει στο παρελθόν. Αλλά... Πάντα υπάρχει αυτό το μεγάλο «αλλά».

Ο κατά νόμον σύζυγός μου, αυτό το δίποδο τέρας που δεν έχει ούτε ιερό ούτε όσιο, υποσχέθηκε ότι δε θα μας κάνει κακό, αν... Πριν από μερικά χρόνια μού έθεσε τους όρους του, κι εγώ τους δικούς μου. Όφειλα τότε να πάρω τις αποφάσεις μου για μένα... για όλους. Τα πράγματα είχαν φτάσει πια σε οριακό σημείο.

Από τότε που γνώρισα τον έρωτα όλη η ζωή μου άλλαξε, ανατράπηκαν τα πάντα! Ήταν σαν να τραβήχτηκε μια αόρατη κουρτίνα που κρεμόταν για δεκαετίες μπροστά στα μάτια μου, κι έτσι κατάφερα και είδα πίσω από αυτήν τον πραγματικό κόσμο, την αληθινή ζωή.

Ομολογώ πως, αν και αγωνίστηκα να πω «όχι» στον έρωτα που έπεσε πάνω μου σαν χρυσή βροχή, δεν τα κατάφερα. Είναι μερικές φορές που ο άνθρωπος ξέρει προκαταβολικά ότι άδικα αγωνίζεται και αντιστέκεται. Ειδικά μια γυναίκα σχεδόν πάντα ξέρει. Και, τελικά, όταν υποκύπτει, καταλαβαίνει πόσο μάταιος ήταν ο αγώνας ενάντια στη θέληση της ψυχής της, ενάντια σ' αυτό που η ίδια ποθούσε χρόνια και χρόνια. Μόνο τότε ανακαλύπτει την τραγικότητά της· ότι αγωνιζόταν ενάντια στη φύση της. Γιατί, όταν πολεμάς ενάντια στη φύση σου, πάντα θα είσαι ο ηττημένος, ό,τι κι αν σημαίνει αυτό.

Ακριβώς αυτό ήμουν πριν γνωρίσω τον Ερμή· αγωνιζόμουν ενάντια στη φύση μου και είχα παραδοθεί σε έναν συμβατικό κόσμο όπου όλα λειτουργούσαν για τα μάτια του κόσμου. Είχα ηττηθεί, και δεν το είχα ακόμα καταλάβει. Κάποτε η συχωρεμένη η μάνα μου, αν και του δημοτικού η κακομοίρα, είχε πει μια πολύ σωστή και ζυγιασμένη κουβέντα.

«Με τι μοιάζει η ζωή, παιδί μου;» μου είπε. «Μ' ένα βιβλίο. Μερικοί, οι πιο επιπόλαιοι, απλώς γυρίζουν τις σελίδες του τάκα τάκα, χωρίς να δίνουν σημασία στα γραμμένα. Άλλοι, όμως, οι πιο σοφοί και μετρημένοι, το διαβάζουν και το ζουν σελίδα σελίδα. Ξέρεις γιατί; Γιατί το βιβλίο της ζωής, μάτια μου, επιτρέπεται να το διαβάσεις μόνο μια φορά».

Δεν ξέρω αν ήταν δική της σοφία ή όχι, αλλά μόνο τώρα το καταλαβαίνω. Τότε, όταν ακόμα ζούσα με τον πρώην μου, τα πάντα στη ζωή μου ήταν καθορισμένα ανάλογα με το τι ενδεχομένως θα έλεγαν οι άλλοι. Τα πάντα οριζόνταν από το λάιφ στάιλ. Τα πάντα υπολογίζονταν ανάλογα με το πόσα χρήματα είχαμε συγκριτικά με τους άλλους. Με λίγα λόγια, αυτή ήταν μια ετεροκαθορισμένη ζωή, μια ζωή υπαγορευμένη από τα τηλεοπτικά κανάλια, τη δημοσιότητα, τις δημόσιες σχέσεις. Ήταν μια ζωή κενή, χωρίς νόημα και σκοπό... μια ζωή ξένη.

Έξω από τη βίλα του στην Κηφισιά συνεχώς περιπολούσαν δύο αστυνομικοί και από μέσα άλλοι πέντε σεκιουριτάδες, για να μας προστατεύουν από επίδοξους παπαράτσι. Αυτοί είχαν έναν και μόνο στόχο: να μας απαθανάτισουν και να μας παραδώσουν βορά στις κωλοφυλλάδες και τα περιοδικά του περιπτέρου. Πλήρωναν καλά για κάτι τέτοιο... έτσι είχα μάθει. Βλέπαμε ακόμα και βίντεο μ' εμάς στα κανάλια, κυρίως στις μεσημεριανές εκπομπές.

Όλα αυτά αποτελούσαν την καθημερινότητά μου, μέχρι τη μέρα που τυχαία γνώρισα τον έρωτα τη ζωής μου, τον ζωγράφο Ερμή Νικολάου – τον κοιτάζω ακόμα μια φορά τώρα που κοιμάται γαλήνια... ίδιος ο αρχαίος Έρωτας προσωποποιημένος, το μωρό μου. Και γι' αυτό πέσανε όλοι να μας φάνε. Σας λέω, ήθελαν να ξεσκίσουν τις σάρκες μας, γιατί

τους ενόχλησε ο έρωτάς μας. Ήμασταν –ακόμα είμαστε– ερωτευμένοι. Η λεγόμενη υψηλή και σοβαρή κοινωνία των βορείων προαστίων δεν μπόρεσε να το χωνέψει.

Ο άγγελός μου... Το πρόσωπό του... τι ομορφιά είναι αυτή! Σχεδόν με τέλειες γωνίες, μαύρο μαλλί μέχρι τους ώμους, πράσινα μάτια, κι ένα περιποιημένο μουσάκι να καλύπτει το σαγόνι του. Το βλέμμα μου κατεβαίνει στο ημίγυμνο αγαλματένιο κορμί του. Όχι, δεν είναι μόνο αυτό που ερωτεύτηκα. Είναι η προσωπικότητά του.

Ο Ερμής Νικολάου, αυτός ο περίφημος Έλληνας ζωγράφος που ζει και αναπνέει στο δικό του –σχεδόν ουτοπικό, θα έλεγα– περιβάλλον... τουλάχιστον όταν εργάζεται. Πιστεύει πραγματικά ότι με την τέχνη του μπορεί ν' αλλάξει τον κόσμο μας. Ίσως μια μέρα τα καταφέρει. Ίσως...

Εμένα, πάντως, μου άλλαξε τη ζωή με τον έρωτά του και μ' έκανε ευτυχισμένη για πρώτη φορά στη ζωή μου. Λένε ότι η ευτυχία είναι το μόνο πράγμα που, όταν το διαιρείς, αυτό από μόνο του πολλαπλασιάζεται. Ναι, αυτό μου χάρισε ο καλός μου: την ευτυχία.

Και γι' αυτό, επίσης, τον χλευάζουν. Δεν τον νοιάζει, όμως... απλώς συνεχίζει. Και τι δε μου δίδαξε από τότε που είμαστε μαζί! Αν και μικρότερός μου, σχεδόν πέντε χρόνια, στα σαράντα του πια, μπόρεσε να με κάνει να δω τα πράγματα με άλλο μάτι. Αυτό ήταν ίσως το μεγαλύτερο δώρο του σε μένα από τότε που τον γνώρισα.

Στο κρεβάτι πάντα με περιποιείται άψογα. Και στις βόλτες μας με σέβεται και με φροντίζει. Κάθε μέρα μού λέει γλυκόλογα, κάθε μέρα με κάνει να νιώθω γυναίκα. Δεν είμαι κάτι περιττό δίπλα του, δεν είμαι μια γλάστρα που απλώς χαμογελά, όπως όταν στεκόμουν δίπλα στον βιομήχανο. Εί-

μαι πραγματικά το άλλο μισό του Ερμή. Ποια γυναίκα δεν το θέλει αυτό από τον αγαπημένο της, πείτε μου.

Με τον Ερμή δε ζήσαμε στη χλιδή, όπως με τον πρώην σύζυγό μου, αλλά σε μέτρια, ίσως και φτωχικά σπίτια μερικές φορές. Κι όμως, με τα λίγα ένιωθα πλούσια περισσότερο από ποτέ. Ήμουν ζωντανή... ακόμα είμαι! Τα είχαμε και τα έχουμε σχεδόν όλα... το εννοώ αυτό. Ζω μαζί του την κάθε μου στιγμή σαν να είναι η τελευταία.

Από τότε που έφυγα από τον βιομήχανο δεν είχα πια το ιδιωτικό αεροσκάφος για να επισκέπτομαι το Παρίσι και το Μιλάνο απλώς και μόνο για να αβγατίσω την γκαρνταρόμπα μου· ούτε τις Μερσεντές του κόμματός μου για να περιφέρομαι στο Κολωνάκι φορώντας τα συνολάκια μου και να επιδεικνύομαι σαν γύφτικο σκεπάρνι στους αργόσχολους της πλατείας. Απλώς δε με ενδιέφερε. Δεν είχα πισίνα, γυμναστήριο, σάουνα, ούτε και τους μεγάλους κήπους και τα τρία εξοχικά μας· ούτε, βέβαια, και τους υπηρέτες να με φροντίζουν.

Κι όμως, το λέω ειλικρινά, δε μ' ένοιαζε πια κανένα από αυτά τα υλικά αγαθά που είχα αφήσει πίσω μου. Δεν ήθελα τίποτα! Όλα ήταν ανούσια και περιττά. Αντίθετα, με τον Ερμή περάσαμε μερικές από τις πιο όμορφες στιγμές μας αργικά σ' ένα νοικιασμένο διαμέρισμα κάπου στα νότια προάστια και μετά σε ένα άλλο κοντά στην Ακρόπολη. Κάθε πρωί μάς ξυπνούσαν τα πουλιά. Βγαίναμε στο μπαλκόνι αγκαλιασμένοι, πίναμε καφέ και κάναμε σχέδια και όνειρα για το μέλλον... το δικό μας μέλλον· αυτό που θέλαμε οι δυο μας να δημιουργήσουμε και να ζήσουμε.

Ποια ήταν η περιουσία μας; Ένα μικρό αυτοκινητάκι για τις βόλτες μας και τις απαραίτητες μετακινήσεις. Περιστα-

σιακά, και λίγα μετρητά στην τράπεζα. Τίποτε άλλο. Η ευτυχία μας ήταν με βαθιές ρίζες στεριωμένη στην αγάπη μας, όχι στο χρήμα και στον υλικό πλούτο. Ζούσαμε μακριά από όλους και απ' όλα, με λίγους μόνο ουσιαστικούς και καλούς φίλους να μας συντροφεύουν. Ήμασταν ελεύθεροι, πέρα από τις κοινωνικές συμβάσεις, μακριά από τον ψεύτικο κόσμο στον οποίο εγώ τουλάχιστον είχα αφεθεί όσα χρόνια ήμουν σκλαβωμένη δίπλα στον βιομήχανο άντρα μου.

Η ξαφνική φυγή μου από αυτόν και το περιβάλλον του ήταν μια γροθιά στο στομάχι του κατεστημένου, τόσο δυνατή, που με τίποτα δε θα ήταν δυνατό να περάσει απαρατήρητη. Και μάλιστα τώρα που το λέω... χμ... έτσι ήταν πραγματικά. Λοιπόν, όταν γυρίσεις την πλάτη σου στο σύστημα, όσο αδύναμος κι αν είσαι, αυτό θα σου αντεπιτεθεί. Όχι γιατί είσαι ζωτικής σημασίας για εκείνο ή επειδή χωρίς εσένα δεν μπορεί να λειτουργήσει. Καμιά σχέση.

Απλώς το σύστημα είναι σαν μια φυλακή. Για σκεφτείτε: Ποια φυλακή ανέχεται αποδράσεις; Καμιά, προφανώς. Ακόμα κι αν είσαι ο πιο αθώος φυλακισμένος, ακόμα κι αν αυτό το ξέρουν όλοι οι δεσμοφύλακές σου, για το ίδρυμα όπου κρατείσαι είσαι εκ προοιμίου ένοχος. Και προφανώς απαγορεύεται όχι μόνο αυτή καθαυτή η απόδραση, αλλά και οποιαδήποτε σκέψη σχετικά με αυτή. Λίγο-πολύ έτσι ήμουν κι εγώ.

Τώρα βρίσκομαι με τον Ερμή μου μερικές μέρες στο αγαπημένο μας νησί. Πρέπει πάλι να υποκύψω... να τον αφήσω. Το ξέρει κι αυτός, βέβαια. Συμφώνησε πριν από χρόνια, αλλά με βαριά καρδιά. Γιατί υπάρχει ένας λόγος πολύ πιο σημαντικός κι από τους δυο μας. Έτσι είναι η τελική συμφωνία με το θηρίο – εννοώ την κοινωνία που με περιβάλλει και ουσιαστικά εκπροσωπείται από τον πρώην σύζυγό μου.

Ο βιομήχανος με περνάει είκοσι και πλέον χρόνια. Τώρα που του παρουσιάστηκε ένα καρδιακό πρόβλημα έχει κάπως ηρεμήσει. Τις γκόμενες τις έχει κόψει. Εννοώ, δεν έχω διαβάσει κάτι στα περιοδικά. Το τι κάνει στα κρυφά, ο Θεός και η ψυχή του το ξέρουν. Έχει κάπως αλλάξει, δε λέω όχι. Δε με ενοχλεί, και κοιμόμαστε σε ξεχωριστά δωμάτια. Δόξα τω Θεώ, η βίλα έχει αρκετά δωμάτια και απομονωνόμαστε.

Οι μήνες μακριά από την οικογένεια που έχω κάνει με τον Ερμή είναι μια φυλακή στην οποία ζω και αναπνέω έχοντας έναν σκοπό στη ζωή μου: Πότε θα περάσει ο καιρός, για να ξαναβρεθώ δίπλα στον αγαπημένο μου. Αυτός ο στόχος με κρατά ζωντανή και μου δίνει δύναμη.

Αχ Ερμή μου, αγάπη μου... Ελπίζω να το αντέξεις κι αυτό. Ναι... πρέπει να το αντέξουμε μέχρι να έρθει η ώρα που θα είμαστε πάλι για πάντα μαζί, οι τρεις μας. Ξέρω τι περνάς, ξέρω τι κακό σου έκανα όταν δέχτηκα αυτή τη συμφωνία... ξέρω, σ' το έχω πει, εγώ είμαι η ένοχη πρώτη απ' όλους. Αν κάποιος πρέπει να καταδικαστεί, είμαι εγώ η άμοιρη, που υπέκυψα.

Αλλά ξέρεις καλά ότι το έκανα για την αγάπη μας... και για τον σημαντικό λόγο που γνωρίζουμε οι δυο μας, έτσι δεν είναι; Όλον αυτό τον καιρό μετρώ τον χρόνο, σβήνω μια μια τις μέρες από το ημερολόγιό μου. Ερμή μου, η οικογένειά μας είναι όλο μου το είναι, όλη μου η ζωή. Ζω μέσα σε ένα ψέμα κι εσύ είσαι η μόνη αλήθεια της μίζερης ζωής μου, φως των ματιών μου.

Κοιτάζω και πάλι έξω από το παραθύρι μου. Είναι πια η πρώτη μέρα του Σεπτεμβρίου. Η τελευταία μέρα μαζί σου, αγαπημένε μου. Έξω από το παράθυρο βλέπω τη μαύρη Μερσεντές του άλλου. Εκεί τριγυρίζουν οι δύο μπράβοι του,

μαντρόσκυλα που περιμένουν να με παραλάβουν. Είμαι υποχρεωμένη να πάω μαζί τους. Αλλιώς...

Θα μπορούσα να φύγω για πάντα μαζί με τον Ερμή μου... Θα μπορούσαμε να εξαφανιστούμε.. να πάμε σε μια άλλη χώρα, να ζήσουμε την ευτυχία μας. Θα μου πείτε, γιατί δεν το κάνεις. Δεν ξέρω... ίσως γιατί δε θέλω... ίσως γιατί έχω αγαπήσει την Ελλάδα πιο πολύ απ' όλες τις χώρες του κόσμου που έχω επισκεφτεί στο παρελθόν. Ίσως... Μπορεί και να φοβάμαι. Όχι για μένα. Εγώ έφτασα κοντά στον θάνατο. Τον είδα, τον μύρισα, τον γεύτηκα. Αλλά οι άλλοι; Άραγε μπορώ να πάρω το ρίσκο και γι' αυτούς; Αξίζει να τους βάλω σε μια αβέβαιη δοκιμασία;

Ο Αλέξης είναι ένα πραγματικό τέρας με άπειρα λεφτά. Τέτοιος ήταν από τα νιάτα του. Θυμάμαι, όταν είχαμε παντρευτεί, πριν από εικοσιπέντε και πλέον χρόνια, τη μέρα του γάμου μας, όταν με πήγε ο συχωρεμένος ο πατέρας μου στην εκκλησία και με παρέδωσε σ' αυτόν, ο Αλέξης έσκυψε στο αυτί και αντί για έναν γλυκό λόγο μου είπε με σκληρό χαμόγελο: «Από δω και στο εξής εγώ είμαι ο αφέντης σου, μωρή».

Εκεί μου έκοψε μια τέτοια τσιμπιά στο χέρι, πάνω από το άσπρο νυφικό, που από τον πόνο δάκρυσα. Το είδε και μου είπε καθώς μπαίναμε στον ναό: «Τα δάκρυα θα είναι από δω και πέρα οι φίλοι σου, αν δε με υπακούς. Κατάλαβες;» Όλοι βέβαια πίστευαν ότι τα δάκρυά μου ήταν από τη συγκίνηση που παντρευόμουν τον πολυθρόλυτο επιχειρηματία με την τεράστια περιουσία.

Αλλά ακόμα και σ' αυτό ήταν σάπιος. Κληρονομιά ήταν η περιουσία, από τον πατέρα του και τον παππού του. Και οι δυο γνωστοί στο πανελλήνιο μαυραγορίτες και δωσίλογοι,

που έφαγαν τα σπίτια και τα λεφτά του κοσμάκη κατά την περίοδο της Κατοχής. Μετά τον πόλεμο, όταν ήρθε στην Ελλάδα η αμερικάνικη βοήθεια, φρόντισαν κι εξαγόρασαν πολιτικούς, πήραν δημόσιες εργολαβίες κι έκτισαν ακόμα ένα εργοστάσιο.

Το πρώτο τους ξέρετε πώς το απέκτησαν στην Κατοχή; Με τριάντα τενεκέδες λάδι που είχαν αποθηκεύσει σε μια κρυφή αποθήκη κάπου έξω από την Αθήνα. Έτσι το έφαγαν από τους κληρονόμους του ιδιοκτήτη – αυτό μου είχε πει με χαρά και περηφάνια μια μέρα ο Αλέξης, δηλαδή.

Οι δικοί του σε τριάντα χρόνια κατάφεραν κι έφτιαξαν αμύθητη περιουσία με δόλια μέσα, βέβαια. Μέχρι που ήρθε η δικτατορία. Όχι ότι βλάφτηκαν απ' αυτήν. Εξάλλου, υποστήριξαν τους συνταγματάρχες όσο πήγαινε. Την περίοδο της Επταετίας έφτιαξαν άλλα δύο εργοστάσια με κρατική χρηματοδότηση. Αυτά τα βρήκε ο Αλέξης και άραξε πάνω τους, σαν να είχε τάχα ιδρώσει για να τα κάνει μόνος του. Παραδόπιτος κι αυτός σαν τους προγόνους του.

Όμως τώρα όλα αυτά μου μαυρίζουν την ψυχή. Λίγες ώρες μού μένουν. Δεν μπορώ να σκέφτομαι τίποτε άλλο από το καλύτερο που υπάρχει στη ζωή μου, τον Ερμή μου· τον αγαπημένο μου, που στάθηκε η αφορμή για να γνωρίσω τον έρωτα για πρώτη φορά. Δεν πρόκειται ποτέ να τον ξεχάσω... ούτε και να τον αφήσω ποτέ.

Μπαίνω κάτω από το σεντόνι, τον αγκαλιάζω... χμ, σαν να ξύπνησε, το μωρό μου. Αρχίζω να τον χαϊδεύω με τα φιλιό μου. Το καταλαβαίνει και με τραβάει πάνω του. Έχει κλειστά τα μάτια του, αλλά τον έχω μάθει πια. Άρχισε να με θωπεύει όμορφα, ήρεμα, απαλά στα σφριγηλά μου στήθη... κι ανάμεσα στους μηρούς μου. Ω τι ευτυχία, Θεέ μου, είναι

τούτη, για τελευταία φορά. Νιώθω... αρχίζω να τρέμω από ηδονή. Του ανταποδίδω τα χάρδια με καλοσύνη και γλυκύτητα αγγίζοντας το αγαλματένιο του κορμί. Του ψιθυρίζω ερωτόλογα και πολύ σύντομα τον νιώθω ότι είναι έτοιμος να μου χαρίσει για τελευταία φορά φέτος τη φλόγα που θα μου λείπει όλο τον χρόνο.

Ποια γυναίκα έχει νιώσει έστω μια φορά στη ζωή της αυτό που νιώθω εγώ τώρα; Τα μάτια μου δακρύζουν από ηδονή και ικανοποίηση, η καρδιά μου χτυπάει σαν τρελή γι' αυτόν! Ναι, είναι και πάλι εδώ μόνο για μένα. Είμαι και πάλι εδώ μόνο γι' αυτόν!

Ο έρωτας... αχ ο έρωτας! Είναι και πάλι στην αγκαλιά μου, είναι δικός μου... είναι μόνο δικός μου!

2

Μερικές φορές ξαναφέρνω στον νου μου εκείνη τη μαύρη περίοδο της ζωής μου που ζούσα στη βίλα του Αλέξη ως νόμιμη σύζυγός του. Οι μέρες σ' εκείνο τον γάμο με τον βιομήχανο ήταν κάτι παραπάνω από βαρετές, τυπικές και αν θέλετε προκαθορισμένες – τι θα φάω, τι θα πω, πού θα πάω, τι θα ψωνίσω, ποιον θα δω... Όλα μερικές φορές τα ήξερα ήδη μια βδομάδα πριν· για να μην πω περισσότερο δηλαδή. Τα πάντα υπάκουαν σε ένα πρόγραμμα, που βεβαίως ήταν απόλυτα εγκεκριμένο τόσο από τον άντρα μου όσο και από την πεθερά μου, τη Μαρίνα.

Για να πω και του στραβού το δίκιο, βέβαια, δεν ευθύνονταν μόνο οι άλλοι για τη ζωή που περνούσα. Θα έλεγα μάλιστα ότι κατά κάποιον τρόπο... την είχα επιλέξει κιόλας. Η ιστορία πάει πολύ παλιά.

Τον σύζυγό μου, τον βιομήχανο Αλέξη Καραδήμα τον είχα δει για πρώτη φορά σε κάποιο υπαίθριο παραθαλάσσιο μπαρ στη Λεμεσό της Κύπρου. Αρχές της δεκαετίας του ενενήντα. Είχα τελειώσει το δεύτερο έτος της σχολής μου –φιλοσοφική στο Καποδιστριακό στην Αθήνα– και έτσι είχα επιστρέψει στο πατρικό μου στην Κύπρο για διακοπές. Όχι

ότι ερωτεύτηκα ποτέ τον Αλέξη. Εμφανισιακά ήταν γεματούλης, με γκριζούς κροτάφους και φορούσε γυαλιά. Καμία, δηλαδή, σχέση με το πρότυπο του άντρα που είχα στο μυαλό μου ως ιδανικό.

Αλλά εκείνο το απόγευμα τούτος ο τύπος μου φάνηκε για πρώτη φορά ότι θα ήταν για μένα ένα κελεπούρι. Είπα μέσα μου: *Αν βάλω στο χέρι τον χοντρούλη, θα περάσω ζωή και κότα.* Εγώ ξανθούλα, σπάνιο πράγμα στην Κύπρο, ομορφούλα από φυσικού μου, και με πλούσια φυσικά προσόντα! Προφανώς σκεφτόμουν πώς θα ξεφύγω εύκολα από τη φτώχεια και τη μιζέρια μου.

Οι δικοί μου, συγκριτικά με τον Αλέξη, ήταν ουσιαστικά μεροκαματιάρηδες. Δεν είχαν τίποτα περισσότερο από το σπίτι μας κι ένα μικρό μαγαζί που νοίκιαζαν για εξτρά εισόδημα, το οποίο μου το έστειλναν στην Αθήνα για να πληρώνω το ενοίκιό μου. Τότε όλα σχεδόν τα κορίτσια του δικού μου οικονομικού επιπέδου σκεφτόμασταν λίγο-πολύ πώς να τυλίξουμε κάποιον ευκατάστατο, ακόμα και καλαμαρά – έτσι λέγαμε τους Ελλαδίτες.

Για να μην τα πολυλογώ, φρόντισα κι έμαθα πού θα πήγαινε ο τύπος για διασκέδαση το επόμενο βράδυ. Έτσι πήγα κι εγώ εκεί, σε ένα άλλο παραλιακό μπαρ. Σταμπάρισα τον χοντρούλη κι άρχισα να ρωτώ γι' αυτόν γνωστούς και φίλους. Δε δυσκολεύτηκα να μάθω ποιος ήταν ο τύπος που ξόδευε για την παρέα του – με ενδιέφερε πρωτίστως η οικονομική του επιφάνεια. Και, βέβαια, του την έπεσα διακριτικά. Τον είχα κόψει από ώρα πώς με κοίταζε. Γιατί είχα, βέβαια, φροντίσει κάθε φορά που πέρανα από δίπλα του να φουσκώνω τα στήθη μου, που ούτως ή άλλως ήταν μεγάλα, να σφίγγω τον κώλο μου, ώστε να φεύγει η πλαδαρότητα, και όλα τα σχετικά.

Το κόλπο που μεταχειρίστηκα για να με πλησιάσει ήταν κλασικό: παλιό και δοκιμασμένο. Κάποια στιγμή, τάχα άσχετη κι ενώ πέρανα από μπροστά του, κάνω έτσι και πέφτω τυχαία... λέμε τώρα! Αυτός τσίμπησε. Αμέσως έσκυψε από πάνω μου· κι εγώ να προσποιούμαι ότι στραμπούλιξα το πόδι. Έσπευσε και με σήκωσε στα χέρια παραμερίζοντας κάθε πιθανό επίδοξο ερωτικό αντίπαλο. Με μετέφερε σε μια σεζλογκ του μπαρ και με ρώτησε πού χτύπησα.

Από κει και μετά δε χρειάστηκε να κάνω σχεδόν τίποτα. Τον άφησα να μου βάλει χέρι στο δήθεν χτυπημένο πόδι κι επίσης λίγο πιο ψηλά... λίγο πάνω από το γόνατο. Κατάλαβα ότι με ορεγόταν. Η ματιά μου έπεσε ανάμεσα στα πόδια του. Τον είδα που το βλέμμα του ήταν κολλημένο στα στήθη μου κι ότι είχε σχεδόν φτιαχτεί, ο μπούλης.

Καλά πάμε, είπα από μέσα μου. Αυτός σκέφτεται με το κάτω κεφάλι. Θα του ζητήσω να μείνει λίγο μαζί μου. Είναι περασμένες μία. Μετά θα του ζητήσω να πάμε μια βόλτα, έτσι για να το πατήσω λίγο. Και μετά να με πάει στο σπίτι μου.

Το σχέδιο δούλεψε άψογα! Εκείνη ήταν μια βραδιά εξομολογήσεων. Τον ψάρεψα κανονικά. Μου είπε όλα όσα ήθελα να μάθω. Και κυρίως σχετικά με την οικονομική του κατάσταση, για την οποία περηφανευόταν. Αν ίσχυαν έστω και τα μισά απ' όσα έλεγε για εργοστάσια, γιοι, αυτοκίνητα και... και... Πίστευα –έτσι, δηλαδή, με ορμήνευαν από μικρή και στο περιβάλλον που ζούσα– πίστευα, λοιπόν, ότι αν τα κατάφερα και τον παντρευόμουν θα πέρανα ζωή χαρισάμενη.

Όταν είχαμε κλείσει έξι μήνες σχέσης βλεπόμασταν στην Αθήνα σχεδόν καθημερινά, ενώ κάποια στιγμή είχαμε γνωριστεί και ως οικογένειες. Βέβαια οι δικοί του –στην ουσία η μάνα του η Μαρίνα, μιας και ο πατέρας του τα είχε πια μι-

σοχαμένα και ήταν στην αναπηρική— ήταν κάθετα αντίθετοι σ’ αυτό τον δεσμό. Γιατί εγώ ήμουν μια λαϊκιά, Κύπρια, και δεν ταίριαζα καθόλου στην κοινωνική και οικονομική τους επιφάνεια και θέση. Η μάνα μου, η Κατίνα Κομνηνού, ως πιο έμπειρη, υποψιάστηκε ότι ο μάγκας απλώς ήθελε να καλοπερνάει. Έτσι με συμβούλεψε ή να χωρίσω για να μη χάνω τον καιρό μου ή να τον πιάσω για γάμο, μήπως και τον χάσω από κάποια άλλη καπάτσα.

Το σκέφτηκα, και το πήρα απόφαση. Μια μέρα τον έπεισα να το κάνουμε χωρίς προφύλαξη. Τον διαβεβαίωσα ότι τάχα δεν ήταν οι μέρες μου και... το έχασε. Ήταν πολύ νταβραντισμένος, γιατί τον είχα σε στέρηση μια βδομάδα. Του άρεσε μάλιστα πιο πολύ με αυτό τον τρόπο κι έτσι το εκμεταλλεύτηκα περισσότερο. Στα είκοσι ήμουν, χωρίς γυναικολογικά προβλήματα, κι έτσι το έπιασα το πρώτο μου.

Όταν του το είπα τρεις μήνες μετά, αυτός σαλτάρισε. Για γάμο ούτε κουβέντα. Εμένα, στο μεταξύ, με είχαν ζώσει τα φίδια ότι σκόπευε να μου την κοπανήσει. Γιατί στο μεταξύ είχα μάθει διάφορα από καλοθελητές του κύκλου του —που ως ένα σημείο πια είχε γίνει και κύκλος μου— σχετικά με τις μπερμπαντιές του. Ο Αλέξης είχε ήδη επαφές με πλούσιες δεσποσύνες καλών οικογενειών. Απώτερος στόχος του —στα σαράντα του αυτός— ήταν ένας πλούσιος γάμος, για να διπλασιάσει μονομιάς και εύκολα την περιουσία του.

Αλλά τώρα ο καιρός πέραναγε, κι όταν πια άρχισε να μεγαλώνει και η κοιλιά μου, ο βιομήχανος και η μάνα του το πήραν απόφαση. Εξάλλου, είχαν εκτεθεί πια στον κύκλο τους. Άσε που κι εγώ δηλαδή είχα φροντίσει υστερόβουλα να το διαδώσω, ώστε να κάνει πίσω και κάθε πιθανή επίδοξη νύφη που τον είχε βάλει στο μάτι!

Όταν ήμουν έξι μηνών στον Κώστα μου, παντρευτήκαμε. Τον γάμο τον κάναμε σε μια εκκλησία στην Κηφισιά και τη δεξίωση σ' ένα πολύ καλό ξενοδοχείο. Πεντακόσιοι καλεσμένοι και βάλε. Όλα σύμφωνα με την επιθυμία της μάνας του, που είχε το γενικό πρόσταγμα. Από τους δικούς μου δεν ήρθαν παρά είκοσι άτομα – τόσους δέχτηκε η μάνα του. Η Μαρίνα τους έβαλε στα δυο τελευταία τραπέζια για να μη φαίνονται οι λαϊκάντζες, όπως ξεκάθαρα μου είχε πει.

Από τότε σπάνια είδα πάλι συγγενή μου. Ούτε στα βαφτίσια του γιου μου του Κώστα δεν τους επέτρεψαν να εμφανιστούν, παρά μόνο στον πατέρα και στη μάνα μου. Πιστεύω δε ότι ο συχωρεμένος ο πατέρας μου πήγε από τη στενωχώρα του ακριβώς μετά από λίγες μέρες.

Έτσι λίγο-πολύ ξεκίνησε η καινούργια μου ζωή. Αν ήμουν ικανοποιημένη; Χμ... Εδώ χωράει πολλή κουβέντα. Από τις πρώτες μέρες του γάμου μου, αν και είχα μια γενική εντύπωση ότι ο στόχος είχε επιτευχθεί, κάτι μου έλεγε μέσα μου ότι τελικά τα πράγματα δεν ήταν ακριβώς έτσι. Δεν είχα άδικο γι' αυτή την υποψία μου. Εννοώ πως στο πρώτο παραστράτημά μου –για ασήμαντο λόγο ύψωσα στον Αλέξη τη φωνή– ήρθε και το πρώτο χαστούκι. Έμεινα με ανοιχτό το στόμα εκείνο το βράδυ. Όχι από τον πόνο, αλλά από την έκπληξη για τη συμπεριφορά του.

«Και τώρα σκασμός!» μου φώναξε έξαλλος. «Αυτό είναι προειδοποιητικό. Θυμάσαι τι σου είχα πει στην εκκλησία, μωρή; Θυμάσαι;»

Απλώς έγνεψα καταφατικά κι έσκυψα το κεφάλι. Αυτός συνέχισε σε έντονο τόνο: «Αυτό θα γίνεται κάθε φορά που θα με προσβάλλεις».

«Μα εγώ...» τόλμησα να ψελλίσω.

Κι εκεί ήρθαν απανωτά, το ένα μετά το άλλο, το δεύτερο και το τρίτο χαστούκι. Με πήραν τα κλάματα κι άνοιξε η μύτη μου. Με έδιωξε από το τραπέζι. Φεύγοντας άκουσα τη σκρόφα την πεθερά μου να λέει ατάραχη: «Καλά της έκανες της κάργιας, Αλέξι μου», πάντα έτσι τον έλεγε τον κανακάρη της. «Της χρειαζόταν. Σ' αυτό το σπίτι ένας άντρας πρέπει να κυβερνάει!»

Αυτό που κατάλαβα από εκείνη τη σκηνή ήταν ότι η Μαρίνα στην ουσία ήταν ο κυβερνήτης εκεί μέσα και κατηύθυνε τον μαμάκια τον γιο της όπως τη συνέφερε. Μόνο όταν έφευγα για βόλτες και ψώνια έβρισκα την ησυχία μου. Οι βόλτες με φίλες που στο μεταξύ είχα γνωρίσει από την ανώτερη αθηναϊκή κοινωνία –εννοώ από οικογένειες βιομηχάνων, πολιτικών, καραβοκύρηδων κ.λπ.– ήταν για μένα το καλύτερο γιαιτρικό.

Προφανώς ενημέρωνα τον δυνάστη μου με ποια φίλη κανόνιζα να βρεθώ, πότε θα έβγαινα και πού θα πήγαινα, για να έχει τον πλήρη έλεγχο. Απ' την άλλη, ευτυχώς ποτέ δε μου είχε ζητήσει τον λόγο γιατί βγήκα με την τάδε ή τη δείνα. Ήταν απολύτως φυσιολογικό. Εξάλλου, όλες τις φίλες και τις γνωστές μου τις ήξερε από πιο παλιά. Οι περισσότερες διέμεναν είτε μόνιμα είτε περιστασιακά σε γειτονικές βίλες και κάποιες φορές μάς επισκέπτονταν με τους άντρες τους.

Αλλά μετά από εκείνο το σκηνικό με τα πρώτα χαστούκια πλέον υποψιαζόμουν πού πήγαινε το πράγμα.

Φιλενάδα, είπα στον εαυτό μου κάποια στιγμή, δεν τα υπολόγισες καλά. Νόμιζες ότι θα τον τραβάς από τη μύτη του χοντρού, αλλά μάλλον... την πατήσαμε για τα καλά.

Τη δεύτερη φορά που τόλμησα και του αντιμίλησα –αυτό το θυμάμαι ακόμα και σήμερα, ήταν για μια δεξίωση που ήθε-

λε να πάμε, αλλά εγώ είχα φοβερό πονοκέφαλο– ο Αλέξης φρόντισε να μου δείξει ποιος πραγματικά ήταν. Με σάπισε στο ξύλο! Μιλώ κυριολεκτικά. Ήταν η πρώτη φορά που το έκανε αυτό από τότε που είχαμε παντρευτεί. Μισή ώρα με έδερνε μανιασμένος πότε με τα χέρια του και πότε χρησιμοποιώντας τον ζωστήρα του ή ό,τι άλλο είχε πρόχειρο. Εκείνη τη νύχτα δεν πήγαμε βέβαια στη δεξίωση, γιατί εγώ πια είχα πέσει κάτω ξερή. Φοβήθηκε ο αγριάνθρωπος μην του μείνω στα χέρια και πάει φυλακή για δολοφονία εκ προμελέτης.

Καθώς ήμουν μισολιπόθυμη άκουσα μόνο τη Μαρίνα να του λέει:

«Βρε ηλίθιε, τι σου έχω πει; Με ηρεμία το ξύλο!»

«Το παράκανα, μητέρα;» τη ρώτησε ο άθλιος.

Η Μαρίνα μου έδωσε μια σπρωξιά με το πόδι της για να δει αν σαλεύω. Πράγματι σάλεψα, και μούγκρισα από τον πόνο. Λες και δε με έβλεπε σε τι κατάσταση ήμουν μέσα στα αίματα.

«Κάλεσε το ασθενοφόρο, γρήγορα. Βλάκα!» του είπε.

«Ναι, μητέρα, αμέσως... λες να έπαθε τίποτα;» τον άκουσα απόμακρα.

Η πεθερά μου ήρθε τώρα από πάνω μου και με ταρακούνησε. Μου έσκασε ακόμα δυο χαστούκια, τάχα για να συνέλθω. Ίσως όμως ήθελε κι αυτή τώρα να βγάλει το άχτι της και να μου δώσει δυο τρεις για να το ευχαριστηθεί. Γιατί είναι αλήθεια ότι αυτή δεν τολμούσε να με χτυπήσει. Δεν ξέρω... με φοβόταν; Μπορεί. Εννοώ πως αυτή ήταν όλο λόγια και απειλές. Το ξύλο το άφηνε στον κανακάρη της.

Λοιπόν, όταν διαπίστωσε ότι ήμουν ακόμα ζωντανή πήγε στην ξύλινη τουαλέτα μου με τον μεγάλο καθρέφτη όπου εί-

χα αραδιάσει δεκάδες αρώματα. Πήρε μια κολόνια και την έβαλε στη μύτη μου. Κάτι μου μύρισε και προσπάθησα να ανοίξω τα μάτια μου.

«Ας ελπίσουμε ότι είναι καλά, η συφοριασμένη...»

Κοίταξε τον γιο της και σηκώθηκε λέγοντας:

«Πανάθεμά σε, με το τσουλάκι που μου κουβάλησες!»

Ακόμα κι εκείνη την ώρα που ήμουν μισοπεθαμένη με έβριζε!

Την επομένη στο νοσοκομείο δεν είχα εντελώς συνέλθει – από τα παυσίπονα και τα ηρεμιστικά ήμουν ακόμα ζαβλακωμένη. Όλη τη μέρα την πέρασα μόνη. Κανείς δεν ήρθε να με δει. Ο Αλέξης με επισκέφτηκε για μισή ώρα δυο μέρες μετά, όταν πια είχα ανοίξει τα μάτια μου. Μου έφερε και λουλούδια, ο αχρείος. Κατάλαβα τι διπρόσωπο κτήνος ήταν. Στο νοσοκομείο έμεινα μια εβδομάδα και μέχρι να βγω δεν ξαναπάτησε το πόδι του. Η μάνα του; Δεν ήρθε καθόλου. Χάρη τής έκανα που δεν ήμουν στα πόδια της.

Οι μέρες πέρασαν και τελικά βγήκα από το νοσοκομείο. Όταν κοιτάχτηκα στον καθρέφτη του δωματίου μου οι μελανιές στο πρόσωπό μου δεν είχαν ακόμα φύγει. Ήταν εκεί για να μου θυμίζουν πού είχα μπλέξει. Άσε πια το ένα μου χέρι. Θα έμενε στον γύψο έναν μήνα, γιατί είχε ράγισμα σε δυο μεριές.

Τι επιλογές είχα, άραγε; Να τον χωρίσω; Και μετά πώς θα ζούσα; Τώρα ουσιαστικά είχα τα πάντα από υλικά αγαθά. Δε μου έλειπε τίποτα. Αν έφευγα, δεν ήξερα να κάνω κάτι στη ζωή μου, να βρω κάποια εργασία. Και με το μωρό, πάλι, πώς θα τα έβγαζα πέρα μόνη μου;

Αν τον πήγαινα δικαστικά θα του έπαιρνα λεφτά; Χλωμό. Θα έκανε το παν με μεγαλοδικηγόρους. Είχε μπόλικους

τέτοιους. Εγώ; Εγώ δεν είχα τίποτα... κανέναν τότε. Κι αυτό δεν ήταν το χειρότερο. Εννοώ, αν με σκότωνε βάζοντας κάποιον μπράβο του; Ένα τυχαίο, ας πούμε, ατύχημα. Για όλα τον είχα ικανό. Όχι. Ο χωρισμός ήταν πέρα από κάθε σκέψη εκείνη την εποχή. Δεν είχα τη δύναμη, δεν πίστευα σε κάτι τέτοιο.

Άσε και το άλλο, το πιο τρελό: Σκεφτόμουν ότι ίσως με τον καιρό ο Αλέξης άλλαζε και ηρεμούσε κάπως. Επιπλέον, έριξα ως ένα σημείο το φταίξιμο και σε μένα που του είχα αντιμιλήσει. Είναι να απορεί κανείς, αλλά σας το λέω ότι κι αυτό πέρασε από το μυαλό μου εκείνες τις μέρες, και λίγο έλειψε να τον δικαιολογήσω ως ένα σημείο!

Καθώς οι μήνες διαδέχονταν ο ένας τον άλλον και μιας και δεν είχα και κάτι άλλο σοβαρό να κάνω πέρα από το να ασχολούμαι με το μωρό μου, έβαλα τα πράγματα κάτω κι άρχισα να σχεδιάζω νέα στρατηγική συμπεριφοράς. Αποφάσισα ότι στο εξής θα του έδειχνα πλήρη υπακοή, για να δω πού πήγαινε τελικά η κατάσταση σε αυτό τον γάμο. Άλλωστε, δεν είχα ούτε χρόνο παντρεμένη μαζί του.

«Ναι... ναι, άντρα μου», του απαντούσα σε οτιδήποτε μου ζητούσε και μου έλεγε. Από κείνη την ημέρα ήμουν αυτό που λέμε «σήκω σήκω, κάτσε κάτσε». Ειδικά μπροστά στην πεθερά μου, που ήταν τα μάτια και τα αυτιά του άντρα μου μέσα στο σπίτι, όταν αυτός έλειπε.

Ήταν το καλύτερο δηλαδή που μπορούσα να κάνω, γιατί η ζωή που πέρανα ήταν εντελώς διαφορετική από αυτή που ήξερα από το πατρικό μου. Ούτε κουβέντα για αγάπη, βέβαια. Ούτε λόγος για έρωτα. Όλα αυτά ήταν απλώς και μόνο για να τα επιδεικνύουμε όταν ήταν μπροστά άλλοι. Ήταν απαραίτητο, ώστε ο Αλέξης να παρουσιάζει ένα κα-

λό πρόσωπο προς τους συνεργάτες του και τους υποψήφιους επενδυτές.

Τελικά, παραδόξως, φάνηκε ότι αυτή η τακτική μου είχε κάποια επιτυχία. Οι δουλειές του Αλέξη πήγαιναν καλά κι έτσι –θέλετε ως ανταπόδοση, θέλετε επειδή δεν τον ένοιαζε και καθόλου– μου τα είχε όλα στα χέρι· εννοώ τα υλικά αγαθά. Για να καταλάβετε, θα σας πω ότι είχα δικό μου αυτοκίνητο με οδηγό, μπορούσα να ψωνίσω ό,τι ήθελα κάθε μέρα· αλλά όχι να πάω όπου ήθελα και όποια ώρα ήθελα, εκτός και αν μου είχε δώσει άδεια ο Αλέξης. Γι' αυτό τον ενημέρωνα από την προηγούμενη, βέβαια.

Όταν έβγαινα έξω χωρίς αυτόν, πάντα τριγύριζα με έναν μπράβο από πίσω μου, ακόμα κι όταν πήγαινα στη σχολή. Αυτό ήταν, βέβαια, η μεγάλη ανταμοιβή για την υπακοή και την ανοχή μου όταν με έδερνε πότε πότε για να ξεσπάσει. Γιατί ποτέ δε σταμάτησε να με δέρνει.

Ευτυχώς τη σχολή την τελείωσα, αν και ο Αλέξης δεν το ήθελε. Έλεγε ότι δε γούσταρε να κοιτάζουν οι φοιτητές την όμορφη γυναίκα του. Σας λέω, είχα γίνει ρεζίλι όταν με έβλεπαν στη Φιλοσοφική με τον φουσκωτό από πίσω μου σαν σκυλάκι. Μετά ακολούθησε το μεταπτυχιακό στην Ιστορία Τέχνης. Θυμάμαι πως με τα χίλια ζόρια και με κλάματα τον έπεισα να με αφήσει να το κάνω... και μετά από πολλά χέρια ξύλο, βέβαια, τα οποία και υπέμεινα στωικά για χάρη της μόρφωσης που υπεραγαπούσα. Με έστειλε άλλη μια φορά στο νοσοκομείο καταματωμένη, αλλά μόνο για τρεις μέρες αυτή τη φορά. Άξιζε τον κόπο και κέρδισα αυτό που ήθελα, έστω κι έτσι. Τελικά το ξανασκέφτηκε και μου έδωσε την άδεια. Έτσι, κατάφερα και πήρα και τον μεταπτυχιακό μου τίτλο. Για εξωτερικό και διδακτορικό ούτε σκέψη. Δε με εμπι-

στευόταν ο Αλέξης, καθώς η ομορφιά μου ήταν –και πιστεύω ότι είναι ακόμα και τώρα, που έχω περάσει τα σαράντα– πολύ χτυπητή για να περάσω απαρατήρητη.

Σε γενικές γραμμές, αυτή ήταν η καθημερινότητά μου στα πρώτα χρόνια του γάμου μου. Ρίχτηκα με μανία σ' αυτό τον νέο κόσμο και μάθαινα την καινούργια ζωή, έκανα γνωριμίες, πήγαινα ως «γλάστρα» δίπλα του σε πάρτι και συνεντεύξεις βιομηχάνων και εφοπλιστών, μόνο για να χαμογελώ. Ζούσα μια ζωή όπως την είχα ονειρευτεί... στο περιόρι, δηλαδή. Γιατί κανείς δε με σεβόταν, κανείς δε με αγαπούσε πραγματικά, κανείς δε με αντιμετώπιζε ως άνθρωπο. Πάντα ήμουν η κυρία του βιομηχάνου. Αν δεν υπήρχε εκείνος, εγώ ήμουν μια απλή σκιά. Ουσιαστικά ανύπαρκτη, ένα τίποτα!

Έναν χρόνο και κάτι μετά τον πρώτο μου γιο ήρθε η κόρη μου. Την είπαμε Μαρίνα για χάρη της μάνας του, μήπως και την εξευμενίσω λιγάκι και την κάνω να με συμπαθήσει. Μπα, άδικος κόπος και φρούδες ελπίδες. Η πεθερά μου κράταγε πάντα την ίδια αρνητική, για να μην πω εχθρική στάση απέναντί μου. Μάλιστα μια μέρα μού το είπε και ξεκάθαρα ότι δεν ήθελε άλλα εγγόνια να κωλοπανίζει. Σιγά! Ούτε το δαχτυλάκι της δε σήκωνε. Αφού εκεί μέσα υπήρχαν σχεδόν δέκα ή και δεκαπέντε μερικές φορές υπηρέτες για όλες τις δουλειές, ακόμα και νταντά για τα μωρά.

Αλλά ξέρετε γιατί μου φερόταν έτσι η γριά; Αυτό που την έτσουζε ήταν κυρίως η ταπεινή μου καταγωγή και η μόρφωσή μου. Η αντιπάθεια αυτή της έβγαινε αυθόρμητα και ήταν απωθημένο της, γιατί ουσιαστικά έβλεπε σ' εμένα το ίδιο της το παρελθόν σαν σε καθρέφτη.

Τι εννοώ; Η κυρία Μαρίνα –ήθελε να τη φωνάζω «κυρία», τρομάρα της!– ήταν από γνωστή παλιά αθηναϊκή οι-

κογένεια που είχαν φαλιρίσει στην Κατοχή, πράγμα όχι σπάνιο τότε. Όταν την παντρεύτηκε ο συχωρεμένος ο πεθερός μου την περίοδο του Εμφυλίου, αυτή και οι δικόι της ζούσαν κάπου στα Πετράλωνα. Τώρα, το πώς τα έμπλεξε με τον γέρο, ο Θεός κι η ψυχή της. Σας λέω ότι την πέριναγε τριάντα σχεδόν χρόνια αυτός.

Ότι ήξερα σχετικά με τη Μαρίνα και το παρελθόν της ουσιαστικά το είχα μάθει τυχαία από κουτσομπολιά, κυρίως δε από έναν συνομήλικό της του κύκλου μας, που τη γούσταρε από παλιά. Εκείνη τη βραδιά που μου είπε και τα πιο πολλά για τη Μαρίνα είχαμε ένα πάρτι στο σπίτι με πολύ κόσμο· πολιτικούς, βιομηχάνους, καρaboκύρηδες και... και... Λοιπόν, έπιασα κουβέντα με τον κύριο αυτόν που τα είχε τσούξει λίγο και μου αποκάλυψε ότι στα νιάτα του κι αυτός υπήρξε γκόμενος της Μαρίνας· εννώς την εποχή που αυτή ήταν ήδη παντρεμένη με τον πατέρα του Αλέξη. Δηλαδή, η γριά τα φόραγε κανονικά στον άντρα της!

Σοί πήγαινε λοιπόν το βασιλείο, γιατί και ο γιος της μου τα φόραγε από τότε που είχαμε κλείσει και το θέμα «παιδιά». Θεωρούσε δηλαδή ο αχρείος ότι είχε πια ολοκληρώσει το καθήκον του στην κοινωνία κι έτσι τώρα ήταν ελεύθερος να κάνει ό,τι θέλει.

Στην αρχή, βέβαια, δεν το ήξερα, αλλά όταν το αντιλήφθηκα άφρισα. Αυτό ήταν κάτι που δεν μπορούσα να το καταπιώ με καμία δύναμη.

Ποιος μπορεί να καταδικάσει τον έρωτα; Ποιος μπορεί να καταδικάσει την ευτυχία; Μα ο έρωτας δεν είναι η ευτυχία; Λοιπόν, κι εγώ που τα βρήκα όλα αυτά τώρα, γιατί θα πρέπει να υποχωρήσω;

Όλοι γύρω μου λένε: «Θάλεια, κάνε πίσω. Έχεις στα χέρια σου ό,τι θέλησες ποτέ: μια πολιτική καριέρα, έναν πλούσιο άντρα, δυο παιδιά και όλα τα υλικά αγαθά του κόσμου! Γύρνα πίσω στη ζωή σου». Στη ζωή μου... μα ποια ζωή;

Όλα τα χρόνια που πέρασα δίπλα στον άντρα μου, τον πλούσιο μεγαλοβιομήχανο Αλέξη Καραδήμα, ένιωσα τον πόνο, γνώρισα τη βαναυσότητα, γεύτηκα κάθε μορφή βίας από αυτόν. Ήταν μια ζωή προκηθορισμένη, χωρίς έρωτα, δίχως ευτυχία κι αγάπη.

Όταν όμως συνάντησα τον Ερμή, εκείνον τον υπέροχο ζωγράφο, για πρώτη φορά ένιωσα όλη μου την ύπαρξη να συγκλονίζεται. Δε χρειάζεται τίποτε περισσότερο από μια σπιθα φωτιάς για να καεί ένα σπίτι, αλλά μόνο μια ματιά για να καούν δυο καρδιές. Εκείνη τη μέρα όλα άλλαξαν στη ζωή μου... για πάντα!

Η αληθινή ιστορία μιας γυναίκας στη ζωή της οποίας ο έρωτας και η αγάπη συγκρούονται παθιασμένα με τη σκληρότητα και τη βία.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ISBN 978-618-01-0806-4

9 786180 108064

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΖΗΣ: 15533

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η